

**PROGRAM STRUČNOG ISPITA
ZA RADNIKE MEĐUNARODNE ŠPEDICIJE KOJI OBAVLJAJU POSLOVE U
VEZI S CARINJENJEM ROBE**

I. CARINSKI SISTEM, CARINSKA TARIFA I CARINSKI PREKRŠAJI

a) CARINSKI SISTEM

- Pojam carine i carinskog sistema, razvoj carine, osnovi instituta iz oblasti carine,
- Carinsko-upravni postupak: značaj, vrste, načela, učesnici, dvostepenost postupka, vrste odluke, pravosnažnost, konačno i izvršno rješenje, vanredno pravno sredstvo, podnošenje žalbe i rad po žalbi,
- Carinski nadzor, pojam, vrste i svrha, carinsko obilježje, vrsta i potreba,
- Jedinstvena carinska isprava,
- Carinska vrijednost robe,
- Carinski postupak u: zračnom, riječnom, željezničkom, poštanskom i putničkom saobraćaju,
- Carinski postupak u drumskom saobraćaju, karnet TIR, ATA,
- Zbirna prijava i istovar robe prijavljene carinarnici,
- Privremeno skladištenje robe,
- Carinske procedure (pismena prijava, druge vrste prijava, pregled prijava nakon carinjenja),
- Stavljanje robe u slobodan promet,
- Odgodivi aranžmani i carinski postupci s ekonomskim učinkom: zajedničke odredbe za nekoliko procedura, prijevoz, carinsko skladište, unutrašnja obrada (opće odredbe, izdavanje odobrenja, tok procedure, odredbe koje se odnose na sistem vraćanja robe) i obrada pod carinskom kontrolom, privremeni uvoz i izvoz,
- SLOBODNE ZONE: smještaj robe u slobodne zone, rad slobodnih zona, izuzimanje robe iz slobodnih zona,
- Ponovni izvoz, uništenje ili ustupanje robe,
- Carinske povlastice: oslobađanje od plaćanja carine, vraćanje izvezene robe,
- Carinski dug: garancija za pokriće carinskog duga, nastanak carinskog duga, naknada carinskog duga, brisanje carinskog duga, naknada i odustajanje od naplate carine.

b) CARINSKA TARIFA

Red. br. METODSKA JEDINICA

- Pojmovi podjela tarifa
- Osnovna pravila za svrstavanje robe
- Carinska tarifa: Zakon o carinskoj tarifi, carinski tarifni stav, naimenovanje robe – primjena Zakona o carinskoj tarifi
- Svrtavanje robe u Odjeljak I (glava 1-5)
- Svrtavanje robe u Odjeljak II (glava 6-14)
- Svrtavanje robe u Odjeljak III i IV (glava 15-24)
- Svrtavanje robe u Odjeljak V (glava 25-27)

- Svrstavanje robe u Odjeljak VI (glava 28 -38)
- Svrstavanje robe u Odjeljak VII (glava 39-40)
- Svrstavanje robe u Odjeljak VIII (glava 41-43)
- Svrstavanje robe u Odjeljak IX (glava 44-46)
- Svrstavanje robe u Odjeljak X (glava 47-49)
- Svrstavanje robe u Odjeljak XI i XII (glava 50-67)
- Svrstavanje robe u Odjeljak XIII (glava 68-70)
- Svrstavanje robe u Odjeljak XIV (glava 71)
- Svrstavanje robe u Odjeljak XV (glava 72-83)
- Svrstavanje robe u Odjeljak XVI (glava 84-85)
- Svrstavanje robe u Odjeljak XVII (glava 86-89)
- Svrstavanje robe u Odjeljak XVIII (glava 90-92)
- Svrstavanje robe u Odjeljak XIX (glava 93)
- Svrstavanje robe u Odjeljak XX (glava 94-96)
- Svrstavanje robe u Odjeljak XXI (glava 97)

c) CARINSKI PREKRŠAJI

- Carinska prekršajna odgovornost: opis carinskih prekršaja, prekršajna odgovornost, pokretanje i provođenje prekršajnog postupka, prekršajne kazne i zaštitne mjere.

PRAVNI IZVORI:

- Zakon o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12)
- Odluka o utvrđivanju carinske tarife za 2022. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 80/21)
- Zakon o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 58/15)
- Odluka o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21 i 49/21)
- Zakon o slobodnim zonama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 99/09)
- Zakon o postupku indirektnog oporezivanja ("Službeni glasnik BiH", br. 83/05 i 100/13)
- Zakon o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05)
- Zakon o carinskim prekršajima ("Službeni glasnik BiH", broj 28/22)
- Odluka o uslovima i postupku ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja uvoznih i izvoznih taksi ("Službeni glasnik BiH", broj 24/18).
-

II. VANJSKOTRGOVINSKI I DEVIZNI SISTEM

A) VANJSKOTRGOVINSKI SISTEM

- osnovna značenja vanjskotrgovinskog sistema BiH i Federacije BiH,
- subjekti obavljanja vanjskotrgovinskog prometa,
- uslovi za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa,
- usluge u vanjskotrgovinskom prometu (izvođenje investicionih radova u inostranstvu, zastupanje stranih pravnih lica, konsignacije),

B) DEVIZNI SISTEM

- osnovna značenja deviznog sistema Federacije BiH (devizno poslovanje, osnove deviznog tržišta, unošenje i iznošenje deviza, promet zlata),
- devizno tržište i određivanje kursa domaće valute (funkcija banaka, formiranje, primjena kursa),
- sticanje deviza od strane domaćih i stranih lica (način sticanja, devizni računi),
- platni promet s inostranstvom (subjekti obavljanja i način obavljanja, transfer dobiti stranih osoba, osiguranje plaćanja odnosno naplate iz inostranstva, kontokorentni račun, rok naplate izvoza),
- raspolaganje devizama od strane fizičkih osoba (iznošenje i unošenje domaće i strane valute),
- kontrola obavljanja vanjskotrgovinskog i deviznog poslovanja (subjekti, nadležnost i kaznene sankcije za krivična djela, privredne prestupe i prekršaje),

PRAVNI IZVORI:

- Zakon o vanjskotrgovinskoj politici ("Službeni glasnik BiH", br. 7/98 i 35/04),
- Odluka o uslovima za registraciju ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji ("Službeni glasnik BiH", broj 22/98),
- Odluka o uslovima za dobivanje dozvole za iznošenje sredstava izvan BiH u svrhu osnivanja predstavništava i poslovnih jedinica u inostranstvu ("Službeni glasnik BiH", broj 22/98),
- Odluka o uslovima za dobivanje dozvole za iznošenje sredstava izvan BiH u svrhu osnivanja preduzeća u inostranstvu ("Službeni glasnik BiH", broj 22/98),
- Odluka o klasifikaciji roba na režime izvoza i uvoza ("Službeni glasnik BiH", br. 22/98, 30/02, 40/02, 20/05, 54/08 i 4/13),
- Odluka o osnivanju i radu predstavništava stranih lica u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 15/03),
- Zakon o deviznom poslovanju ("Službene novine Federacije BiH", broj 47/10),
- Odluka o iznošenju strane gotovine i čekova ("Službene novine Federacije BiH", br. 58/10 i 38/17).

III. POREZNI SISTEM

- porez na dodatu vrijednost (PDV)
- predmet oporezivanja
- promet odabira i usluga
- poreski obveznici
- mjesto oporezivanja
- nastanak porezne obaveze
- poreska osnovica
- poreska stopa
- oslobađanja od plaćanja PDV-a
- odbitak ulaznog poreza
- period oporezivanja, obračunavanja i plaćanja PDV-a

- posebni postupci oporezivanja
- povrat PDV-a
- ispostavljanje fakture, knjigovodstvo i čuvanje dokumenata
- registracija obveznika
- nadzor obračunavanja, plaćanja i naplate PDV-a
- preventivne mjere protiv obveznika koji vrše fiktivni promet
- posebni porezi (na naftu i naftne derivate, duhan i duhanske prerađevine, alkohol, pivo, bezalkoholna pića, kafa)

PRAVNI IZVORI:

- Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 9/05, 35/05, 100/08 i 33/17),
- Pravilnik o registraciji i upisu u Jedinствени registar obveznika indirektnih poreza ("Službeni glasnik BiH", br. 51/12 i 68/16),
- Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17),
- Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 49/09, 49/14, 60/14 i 91/17),
- Pravilnik o primjeni Zakona o akcizama u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17 i 4/18),
- Pravilnik o akciznim markicama za duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju, kafu i vino ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09 i 74/14).

IV. UPRAVNI POSTUPAK I UPRAVNI SPOR

- predmet upravnog postupka,
- načela upravnog postupka,
- stranke, zakonski zastupnik, opunomoćenik,
- pokretanje postupka,
- rokovi,
- zapisnik,
- rješenje,
- žalba,
- izvršenje,
- pojam i predmet upravnog spora,
- tužitelj, tužena stranka, zainteresovano lice u sporu,
- tužba

PRAVNI IZVORI:

- Zakon o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH" br. 2/98, 48/99 i 61/22)
- Zakon o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/05).

V. OSNOVE USTAVNOG SISTEMA

A) OSNOVE USTAVNOG SISTEMA U BOSNI I HERCEGOVINI

- Opće karakteristike Bosne i Hercegovine kao države (demokratska načela, sastav, kretanje roba, usluga, kapitala i lica, glavni grad, simboli i državljanstvo)
- Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine,
- Nadležnosti institucija Federacije Bosne i Hercegovine,
- Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (Predstavnički dom i Dom naroda, izbor, mandat, sastav i nadležnosti),
- Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (Predstavnički dom i Dom naroda - izbor, mandat, sastav i nadležnosti),
- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (imenovanje, mandat, sastav i nadležnosti),
- Osnove ustavnog sistema Federacije Bosne i Hercegovine (opće karakteristike, zakonodavna, izvršna i sudska vlast),

B) OSNOVE SUSTAVA DRŽAVNE UPRAVE U BOSNI I HERCEGOVINI

- Ministarstva Bosne i Hercegovine (broj i osnovne nadležnosti),
- Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (sustav, imenovanje, način rada i odlučivanja),
- Ministarstva Federacije Bosne i Hercegovine (broj i osnovne nadležnosti),
- Poslovi uprave (izvršavanje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje propisa, predlaganje i davanje preporuka u pogledu zakona i drugih propisa, obavljanje drugih upravnih i stručnih poslova,
- Inspeksijski nadzor (tko obavlja inspeksijski nadzor, pokretanje postupka, ovlaštenja inspektora),
- Propisi i drugi akti organa uprave.

PRAVNI IZVORI:

- Ustav Bosne i Hercegovine (Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini - Aneks IV.)
- Sporazum o ljudskim pravima (Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini - Aneks VI.)
- Ustav Federacije Bosne i Hercegovine sa amandmanima ("Službene novine Federacije BiH" br. 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 18/03, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05 i 88/08)
- Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08)
- Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09)
- Zakon o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 9/03, 2/06 i 8/06)
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave ("Službene novine Federacije BiH", br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06, 52/09 i 48/11)
- Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/05).“